

ANNEX ACTIVITAT 5 COMPOSTAR

1. INVESTIGUEM SOBRE EL COMPOSTATGE

QUÈ ÉS EL COMPOST?

El compost és un abonament orgànic, obtingut a partir de la descomposició controlada de la matèria orgànica. És un producte estable, d'olor agradable i amb multitud de propietats beneficioses per als sòls i plantes; que s'aconsegueix després de la biodegradació en presència d'oxigen dels residus orgànics, com ara restes de jardí i residus de cuina.

El compost garanteix a les plantes una reserva de substàncies nutritives; afavoreix l'absorció i retenció d'aigua; facilita la circulació de l'aire i limita els canvis bruscos tant de temperatura com d'humitat.

El procés del compostatge és dut a terme per múltiples organismes descomponedors que mengen, trituren, degraden i digereixen les cèl·lules i les molècules que componen la matèria orgànica. Els principals "operaris"; d'aquestes labors són els bacteris i fongs microscòpics. També actuen un gran nombre de xicotets animals. Els més comuns són els cucs, les cotxinilles, els insectes i les seues larves.

El nostre paper se centra a mantenir les condicions ambientals naturalment favorables per a la vida de tots aquests organismes. De cap mode s'ha d'arruixar el compost amb

insecticides, desodorants, desinfectants, àcids o dissolvents, perquè mataríem a qui fa el compost.

QUI FA EL COMPOST?

El procés del compostatge és dut a terme per múltiples organismes descomponedors que mengen, trituren, degraden i digereixen les cèl·lules i les molècules que componen la matèria orgànica. Els principals "operaris"; d'aquestes labors són els bacteris i fongs microscòpics. També actuen un gran nombre de xicotets animals, alguns aparentment no molt agradables, però importants per a dur a terme el compostatge.

Els més comuns són els cucs, les cotxinilles, els insectes i les seues larves, i molts altres no perceptibles a simple vista. El nostre paper se centra a mantenir les condicions ambientals naturalment favorables per a la vida de tots aquests organismes. De cap mode s'ha d'arruixar el compost amb insecticides, desodorants, desinfectants, àcids o dissolvents, perquè mataríem a qui fa el compost.

2. LECTURA COMPRESIVA: SIMÓ, EL DESCOMPONEDOR DEL JARDÍ

Vet aquí que una vegada hi havia un caragol molt planer, que es s'anomenava Simó, que es passava el dia de full en full, menjant ara un poc d'ací, ara un poc d'allà. Es coneixia tots els racons del jardí on vivia, i havia deixat el seu rastre platejat en totes les plantes, arbres i arbustos. De fet, els havia provat tots. Alguns li agradaven més i altres li agradaven menys, però, en general, tot li anava bé.

Un bon dia, tot va canviar. En el jardí hi havia més moviment d'allò més habitual i, de sobte, un objecte enorme - almenys per a ell era enorme! - va aparèixer en un dels racons més allunyats del jardí, just davall la llimera.

Al principi, el caragol Simó no va fer massa cas, ja que estava prou acostumat que els humans li ompliren el jardí amb tota mena d'utensilis estranys i desconeguts que, per a ell, moltes vegades, eren summament perillosos.

És per això que, en un primer moment, no es va atrevir a acostar-se molt. Se'l mirava de lluny i, durant alguns dies, ho va estar observant per a esbrinar què feia. Però l'objecte no es movia, ni feia soroll. De fet, passava quasi desapercebut, ja que es confonia amb les plantes i la gespa que ho rodejaven. Això sí, havia de se molt important per als humans, ja que aquests no paraven de fer-li visites, tant de dia com de nit, i de portar-li coses i d'ensenyar-ho als veïns. Però el nostre amic Simó el caragol era molt curiós i és per això que, un bon dia, va decidir acostar-se un poc més a aquell objecte tan misteriós. Per a començar, va decidir fer una volta de reconeixement, però no va trobar gens interessant.

L'objecte en qüestió no era comestible, no feia olor a res, no es movia... En definitiva, era molt avorrit. Llavors va decidir pujar-se per a veure si, més amunt, hi havia alguna cosa que valguera la pena.

Va pujar, va pujar i va pujar fins a arribar dalt. Però tampoc va trobar res de nou.

Això sí, li va paréixer que, del seu interior, venia una olor molt familiar, molt paregut a l'olor que desprenia el bosc humit on havia viscut quan era xicotet. Quins records li portava aquella olor! Va decidir que havia d'entrar allí dins fóra com fóra.

El caragol Simó va buscar i va rebuscar pertot arreu i, al final, va trobar un espai per on escórrer-se en l'interior d'allò que no sabia què era i que tant li intrigava. Dins tot era fosc, molt fosc, però s'estava calent i el bon olor que havia olorat des de fora, i que li recordava tant la seua infància, es notava ara amb més força.

Va començar a desplaçar-se molt lentament, amb molta atenció, perquè, a pesar que l'ambient era molt agradable, no les tenia totes amb si.

Imagina't quina va ser la seua sorpresa quan, a mesura que s'endinsava en la foscor més absoluta, els seus tentacles van començar a detectar muntanyes de fulls de col, fulls d'encisam i

fulls de fulls! No se'l podia creure! Allò era el paradís! I va decidir, sense pensar-s'ho dues vegades, que aquell seria, per sempre, la seua casa. I pensat i fet.

I així va ser com el caragol Simó, el més feliç de tots els caragols, es va quedar a viure dins del compostador del jardí i, menjant, menjant, va ajudar a convertir tots aquells fulls de col, fulls d'encisam i fulls de fulls en un adobament boníssim que va servir per a alimentar totes les plantes del jardí. I aquestes plantes, gràcies a aquest adobament, es van fer molt grans i saludables i els van créixer molts fulls que, amb el temps, van acabar dins del compostador. I el caragol Simó se les va anar menjant i menjant i les va convertir, de nou, en abonament.

I, d'aquesta manera, ni a aquell caragol tan planer, ni als seus xicotets amics, ni a les plantes d'aquell jardí, els va faltar mai el menjar, i tots van viure feliços per sempre.

I així va ser una vegada i una altra, i encara una altra i una altra. Va córrer la veu pel jardí i, al final, tots els xicotets organismes que resideixen en tots els jardins, com les bavoses, els cucs o les tisorettes, van acabar vivint dins del compostador del jardí i, menjant, menjant, van ser convertint tots aquells fulls en abonament.

I, d'aquesta manera, ni a aquell caragol tan planer, ni als seus xicotets amics, ni a les plantes d'aquell jardí, els va faltar mai el menjar, i tots van viure feliços per sempre.

FI

COMPRESIÓ LECTORA!

Respon aquestes preguntes en la teua llibreta de llengua:

Perquè Simó és el descomponedor del jardí?

Com es diu aquell objecte enorme que van posar al jardí? Per a què s'utilitza?

Quins altres xicotets descomponedors coneixes?

Busca en la lectura cinc adjectius i escriu-los.

Busca tres verbs i escriu-los.

Busca tres substantius/noms.